

Handwritten signature or initials, possibly 'K. K. 1937'.

SILENT
ANTAL

TARTALOM:

	Oldal
P. Miholcsek Miklós O. F. M.: „Én vagyok, ne féljete!”	97
Dr. Magyarász Ferenc O. Cist.: Boldog Castelnau Péter	99
Czajlik K. Hanna: A nagy pillanat	104
Endrédy Zoltán Sándor: XII. Pius koronázására (Vers.)	108
Nagy Miklós: Ballagunk	110
Magyarok adták (Ismertetés)	112
Papp Asztrik O. F. M.: Breviarium (Vers.)	113
Girard Fortin O. M. I.: A ferences Mária misszionárius-nővérek a hendalai leprások menedékhelyén	114
A harmadikrend köréből	119
Pusztai Sándor: A havasok vőlegénye	121
Krónika	125
Keresztretjtvény	127
Imaszövegség	128

SZENT ANTAL

hitbuzgalmi és társadalmi képes folyóirat előfizetési ára:

Egész évre 3 P, félévre 1.50 P, negyedévre 90 fill., egyes szám ára 30 fill.

A Szent Antal Ifjúsága című folyóirattal együtt pedig évi 3.80 P.

Laptulajdonos: A Szűz Máriáról nevezett ferences rendtartomány. — Felelős szerkesztő és kiadó:

P. Kiss Elemér O. F. M. — Szerkesztőség: Pápa, Ferencesek. **Csekkszám: 17.770**

Egyházmegyei és rendi jóváhagyással.

Keresztény Nemzeti Nyomdavállalat R.-T., Pápa. — Felelős üzemvezető: Téglássy János

egy jó fogás:

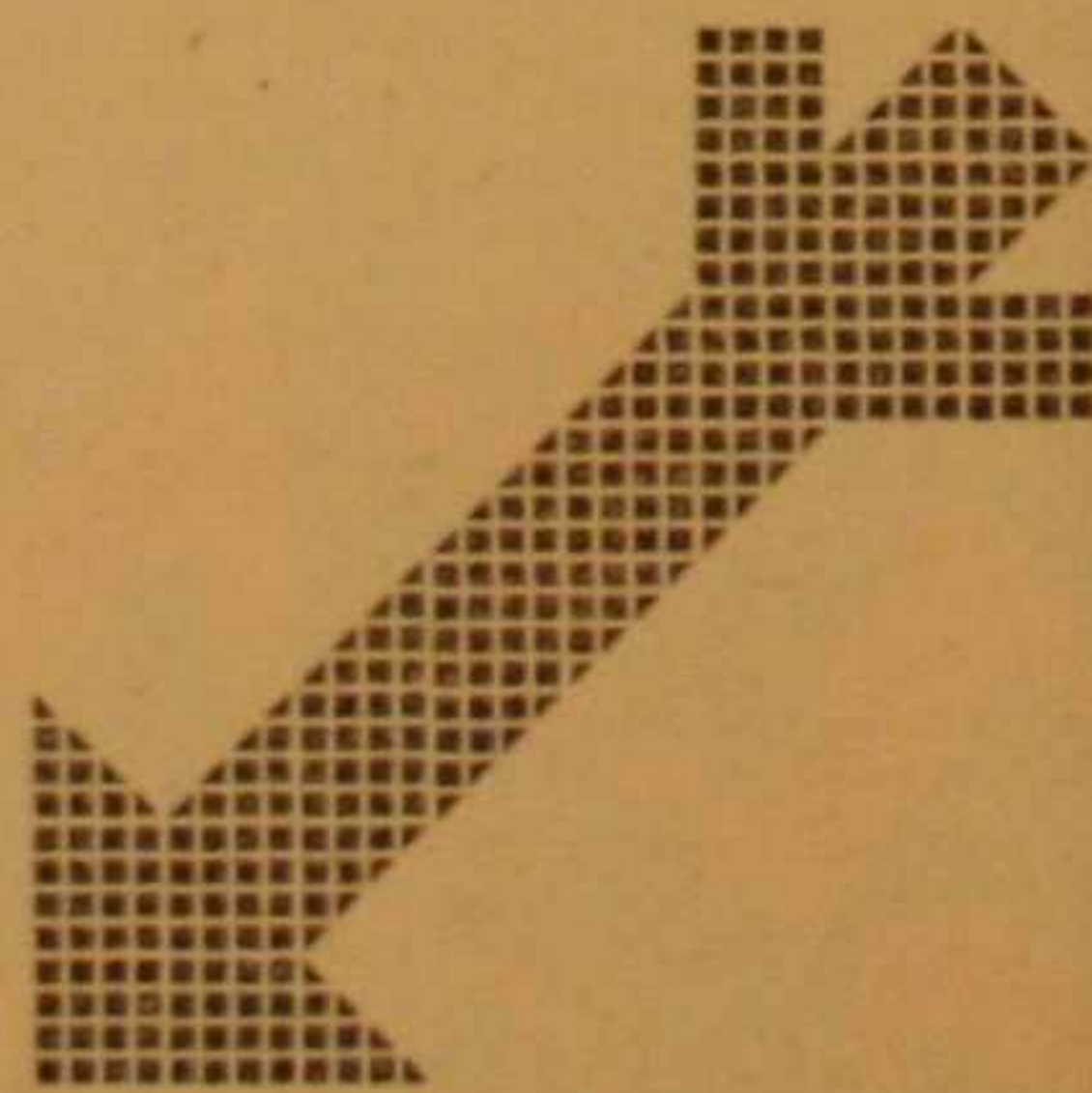
*ha
szövetet
közvetlen a
gyártól vesz!
Frunkhahn*

VIDÉKRE MÉG MA KÉRJEN SZÖVETMINTÁT

Magyarország öskeresztény

kézben levő egyetlen posztó-

gyára. Üzemben 1922 óta.

SZÖVETBOLTJAI:

IV., Prohászka Ottokár-utca 8.,

VI., Teréz-körút 8., II., Margit-

körút 50., VII., Baross-tér 15.,

V., Berliini tér 6.

S Z E N T

A N T A L

Képes havi folyóirat. Megjelenik minden hó 1-én
XII. ÉVFOLYAM. 4. SZÁM. 1939 ÁPRILIS

„ÉN VAGYOK, NE FÉLJETEK!”

Irta : P. MIHOLCSEK MIKLÓS O. F. M.

Tavasza nyílik a tel, húsvétra köszönt a nagybőjt.

A nagybőjt komor, hamutól szürke, lilaszínű bánata után jólesik tudni, hogy van mire készülni, a bőjt vége a húsvét.

Figyeld meg az erőlködő gumót, a felfelé törő csírákat így télután, kérdezd meg tőle: mi hajtja, mi parancsol neki? A pincében, pitvarban, folyosón, előszobában elhelyezett megmentendő cserépvirágok miért igyekeznek kifelé? Ébrednek, felkelnek, feltámadnak, újra élnek, szebben, jobban, pompásabban, mint azelőtt. Szébbé akar lenni új tavasszal a virág, a fa, a rét, az erdő, új életet keres. A feltámadásban új köntöst vesznek fel, szép életet élnek. A halálban nem lehet élet, az életben nincs halál, ahol van, az nem élet, haldoklás.

Hát te ember, mikor élsz úgy, hogy ne láss halált? Meddig koptatod elavult életed redves kőlapjait, meddig engeded sziklára hullni az Isten magvait? „Én vagyok, ne féljetek“. Aki azt mondta, azért is mondta, mert Ő erős és győz, azért is, mert Ő nem ijesztget. Ez az erő felséges benne. Biztató és boldogító.

Elhiszem, hogy nem kell félnem attól, aki halott létére áttör a kriptá falán, aki feltámadva átmegy a csukott zárkán. Hiszek és mondom : credo, s amint veronai szent Péter mellére betűkkel volt írva e szód, én szívből mondom és szívembe vésem és megismétlem : hiszek Uram.

Jön a tavasz, jön az Ő halált legyőző, enyészetet túlnövő természetével, húsvétra virraszt. Jó helyen van a feltámadás nagy ünnepe, tavaszban. Jól beleillik. Jön a bimbó, jön a rügy, jön a szöllővessző, érkezik a fecske, dalol a cinke, száll a pacsirta, fészket tárol a gólya, megmozdul a szív, újjong a lélek, örül a bűnös, felnéz a csüggedő, megérkezik Krisztus : én vagyok, ne féljete.

A Te zászlód igazán győzelmi lobogó, nem veszi értékét, nem fakuló, nem múló. Jelszavad : én meggyőztem a világot, utánam. Te beszélhetsz, mert a Te sereged nem politikai párt, nem lebukó, divatját múlt eszme a Te igéd, hanem örök. Minden koré, és az örökkévalóságé, e földé és a másvilágé. Örök tavasz. Pillangó aranyos repülése, kikelése a bábból, felszállása a földről a légbe, az égbe.

Ez a természeti kép illik Őhöz, élet vegye Őt körül, nem a halál. Napsütés, fényesség, nem éjtszaka és sírkamra. Az Ő világa az élet, nem a halál, a feltámadás, nem a lehanyatlás.

Ő az erő, a hatalom, a szépség. Nincs úr több ilyen erős, nincs nagyság ily hatalmas, nincs alak ily tüneményes. Hol vagytok ti nagyok, ti urak, akik senkifiaának néztétek Őt? Merre bujkáltok ti vitézek, hol van fegyveretek? Hol a lármátok, hangoskodástok, hencegéstek? Törpék, kicsinyek, férgek, porszemek. Isten malmai lassan, de biztosan járnak. Isten nem bottal büntet. Isten naplói nem hiányosak.

Amikor húsvétról elmélkedem, szeretem, jobban szeretem Jézust, becsülöm, imádom a keresztet, remélek, bízom a feltámadásban. Ő jár előttem s nem felejttem, Ő mondotta :

Én vagyok, ne féljete! Nem is félek, mert Ő biztat.

Senkitől nem félek, de Őt őszintén, mindvégig szeretem.

Boldog Castelnau Péter

Irta: DR. MAGYARÁSZ FERENC O. Cist.

Hurter Frigyes, a XIX. század egyik leghíresebb katolikussá lett protesztánsa, a nála is híresebb Hurter Hugó jezsuita egyetemi tanárnak édesatyja, így kezdi Boldog Péter vértanú életrajzát: „Egyike ama félelemnélküli férfiaknak, kiket az Isten mindig olyankor szólított harcba, mikor az ő egyházának legnagyobb szüksége volt rá.”

E rövid jellemzésből menten sejthetjük, hogy az az egyébként eléggé ismeretlen szent, akinek életét és *napjaink síkjára vetített* jelentőségét e rövidke tanulmányban ismertetni kívánjuk, a harcnak embere, és pedig diadalmas bajnoka volt, hiszen vértanúja volt hitének. A vértanú meghal, a hit azonban győz és tovább él. Tovább harcol, azért él. Tovább győz, azért él örökké.

Nagy és véres harcokat kellett vívnia az egyháznak a XIII. században a *katharok* v. *albi-iak* eretneksége ellen, melynek megértéséhez vissza kell nyúlnunk egészen az apostolok korának eretnekségéhez, a *gnoszticizmushoz*.

Már Krisztus Urunk megjövendölte az eretnekségeket, a hamis Krisztusokat. (Máté 24, 24.) S ez természetes is, hisz az emberi értelem az eredeti bűn következtében *kevély* és *téveteg*. A régi keleti népek hajlamosak voltak a bölcselkedésre, s így nem csodálkozhatunk, hogy amikor megismerkedtek a keresztény vallás igazságaival és természetfölötti titkaival, azok fölött is — erős, alázatos és üdvözítő hit helyett — elkezdtek kelleténél többet spekulálni, a keresztény kinyilatkoztatásba perzsa, görög, sőt kelet-indiai (buddhista) meg egyiptomi vallási elemeket vegyíteni, persze inkább a kígyó ravaszságával, mint a galamb egyszerűségével. (Máté 10, 16.)

Nem föladatom most részletezni a gnosztikus és a belőle eredő manicheus eretnekségeket csak egészen röviden említem meg, hogy egy jó, meg egy rossz istenséget vallottak, az evangéliumot kiforgatták eredeti mivoltából, a szentségeket, a szentmisét, az egyházi elöljárókat elvetették. Erkölcsi életük a legnagyobb ellentétet mutatta: a *tiszták* a keleti népek túlzó szigorával (fakírok és siita dervisek önkínzása, öncsonkítása) végezték a legridegebb önmehtagadásokat, viszont a közönséges átlag-embereket, a *hívőket*, rászabadították a legszélsőségesebb féktelenségekre. Középuött az igazság: de mikor az elhomályosult értelem és a megromlott akarat mindig hajlott és hajlik a szélsőségek felé.

Mindíg is hajlott — mert a manicheus eretnekség más-más névvel,

más-más helyen, de végig az egész középkorban fölütötte a fejét — még nálunk Magyarországon is. (V. ö. Karácsonyi, Magyarország Egyháztörténete, 22. l.)

Ez az eretnekség a Balkánról Felsőolaszországon át — hol azonban nem tartott állomást — átszivárgott Franciaország déli tartományaiba, hol a XII. és XIII. század fordulóján komoly zavarokat támasztott.

A délfancia provánszi népet ugyanis kevésbé érdekelték az elvont spekulációk, ők inkább a dolog gyakorlati végét fogták meg és megtagadták az engedelmességet az egyházi előjáróknak, majd pedig — ó ember, milyen egyforma is voltál és maradtál mindig! — rátették a kezüket az egyházi vagyoni, amiben aztán hathatósan támogatták őket a világi urak, különösen VI. Raymund Toulouse grófja, II. Rogér, Bezières grófja, valamint egyéb délfanciaországi nemesek.

Mikor a mozgalom vallási téren teljes szakadássá, polgári téren nyílt lázadássá fajult, III. Ince pápa, századának legnagyobb pápája, elhatározta, hogy békésen, bár szépszerével, de kellő eréllyel lép föl az eretnekség ellen. Megbízott két cisztercita szerzetest, a fontfroid-i apátság tagját. Raoult és Castelnau Pétert, hogy mint ú. n. inkvizitorok, teljes hatalommal mindent megkísérljenek az egyre veszedelmesebbé váló mozgalom letörésére.

Itt lép a világtól elvonult szerzetes a világtörténelembe. Addigi életéből ugvis csak pár vonást ismerünk.

Ősrégi nemesi családból származott, mely család ma is megvan, még Franciaországban. Ebből eredt többek közt Castelnau Ede gróf marsall, a világháború alatt egy ideig a francia hadsereg vezérkari főnöke.

Castelnau Péter Castelnau-daryban született. Születési évét nem tudjuk. Egyházi pályára lépett, Maguillonban lett főesperes, de szíve vágyát követve belépett a fontfroid-i ciszterci apátságba. Innen hívta el őt a római pápa a küzdelem terére, melynek áldozatává lőn.

Castelnau Péter mindenek előtt VI. Raymund gróffal, az albi-iak legfőbb pártfogójával keresett érintkezést és nyílt és határozott szavakkal körvonalazta e őtte azt a nagy felelősséget, melyel fejedelemségre nem játszhatik. Majd ugyanolyan nyíltan és határozottan lépett föl azok ellen a püspökök ellen is, kik farkasai voltak nyájuknak és nem pasztorai. Pápai teljes hatalmánál fogva a toulousi, bezières-i és vivarezi püspököket letette, a narbonnei érseket pedig keményen megdorgalta. Majd Szent Domonkossal együtt, ki akkor még Osmá-i kanonok volt, a montreali vark stélyba hívta hitvitára az albi-iek tudósokat. Meg is jelenek, de a vita, mely a hitviták általában, eredménytelen maradt. Hiszen a meggyőzés nem az értelmén, hanem az akaratán szokott megfordulni. És mert VI. Raymund gróf a 14 napig tartó vita során szemmelátnátóan az eretnekek pártján volt mire Péter kizárta őt

az egyházból. Mivel pedig az egyházi átok egyúttal világi fejedelemségének elvesztését is jelentette: Raymund gróf beadta derekát, de csak színleg. Vezekelt, de nehezen visszafojtott gyűlölettel az ellen az egyszerű szerzetes ellen, aki, mint ő fogta föl a dolgot, őt így meg merte alázni.

Nem is maradt hű esküjéhez, a fölloldozás után ment minden a régi csapásban, mire a pápai követ a grófot másodszor is egyházi átokkal sujtotta. Raymund megint hetet-havat ígért, a Saint-Gilles-apátságban vezeklést is tartott, de az onnan távozó Castelnau Pétert, mikor a Rhone-folyón át akart kelni, pribékjeivel agyonszuratta. Bordái közé lándzsát döftek, mire a szent fohász-kodással: Isten bocsássa meg neked, miként én megbocsátok — meghalt. (1203. jan. 15. Ünnepe márc. 5-én.)

III. Ince pápa azt írja róla, hogy valóban Péter volt, tántoríthatatlan erővel állott a hit szikláján és mert a hitért és a békéért halt meg, melynél szebb halál és dicséretesebb vértanúság nincsen: méltán számítandó a szent vértanúk közé.

De maga Boldog Péter is többször hangoztatta, hogy addig nem lesz béke, míg egy vértanú vére nem öntözi meg a Krisztusért való haza mezejét; s buzgó imában kérte Istent, hogy ő lehessen az első áldozat.

Holtteste 1562-ig pihent a saintgillesi apátság templomában; akkor a hugenották elégették földi maradványait.

De halála az ősi vértanúk termékeny halála lőn: a talajból, melyet vére öntözött, föltámadt az egyházi férfiak szent és komoly buzgósága, a francia lovagság lánglelkű, hithűsége, Montfort Simon grófnak döntő győzelme az albi-iak fölött Muret-nál (1213) és az egyház diadala.

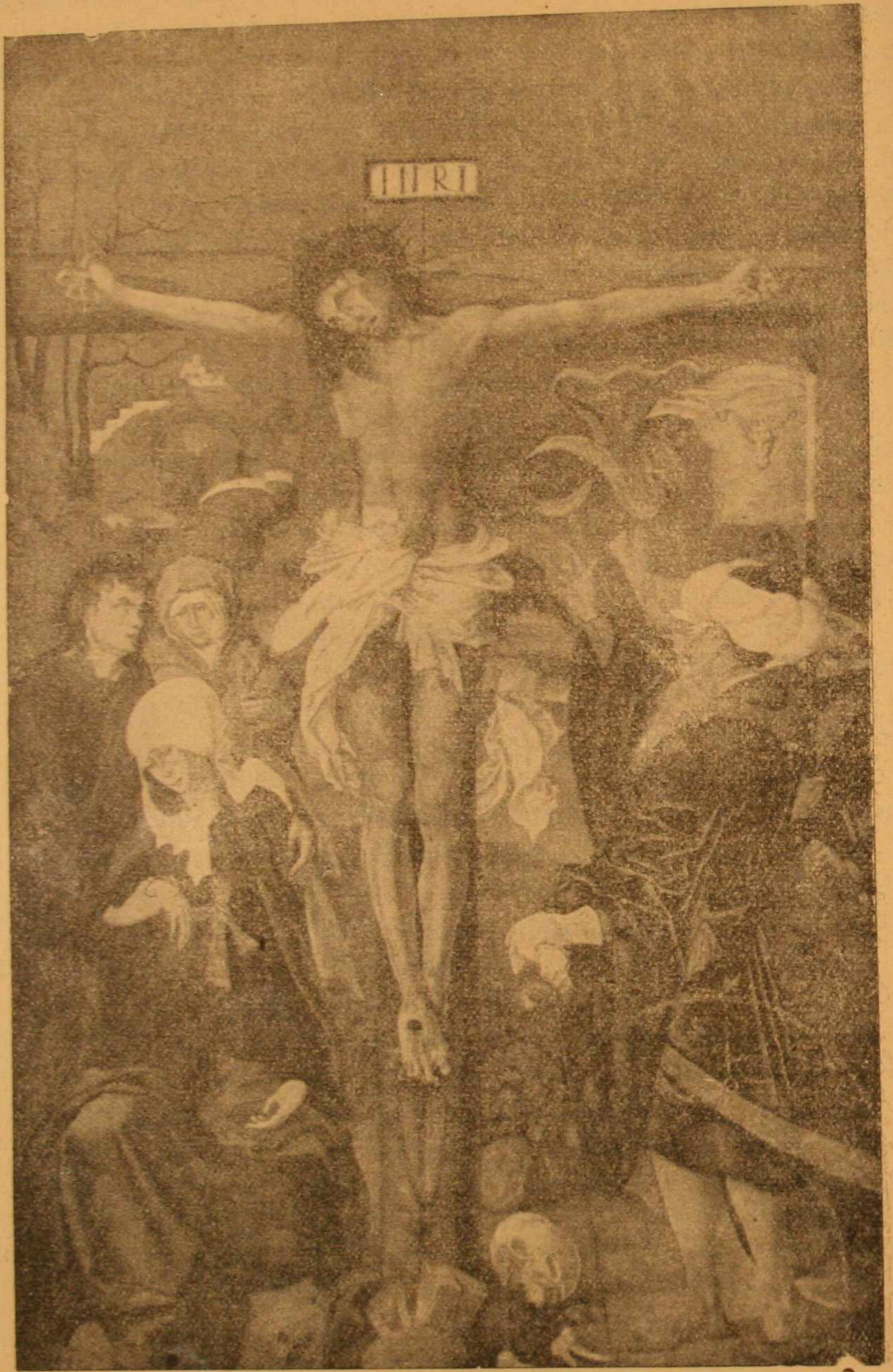
Igen az egyház diadala, a hit megerősödése a hívek szívében, a polyva kirostálása, Krisztus igazi tanítványainak és követőinek számbeli gyarapodása.

Hol van most az albi-i eretnokség? Hol van Raymund és Rogér gróf? Hol vannak a manicheusok? Elenyésztek, mint a füst, elfolytak, mint a folyó vize.

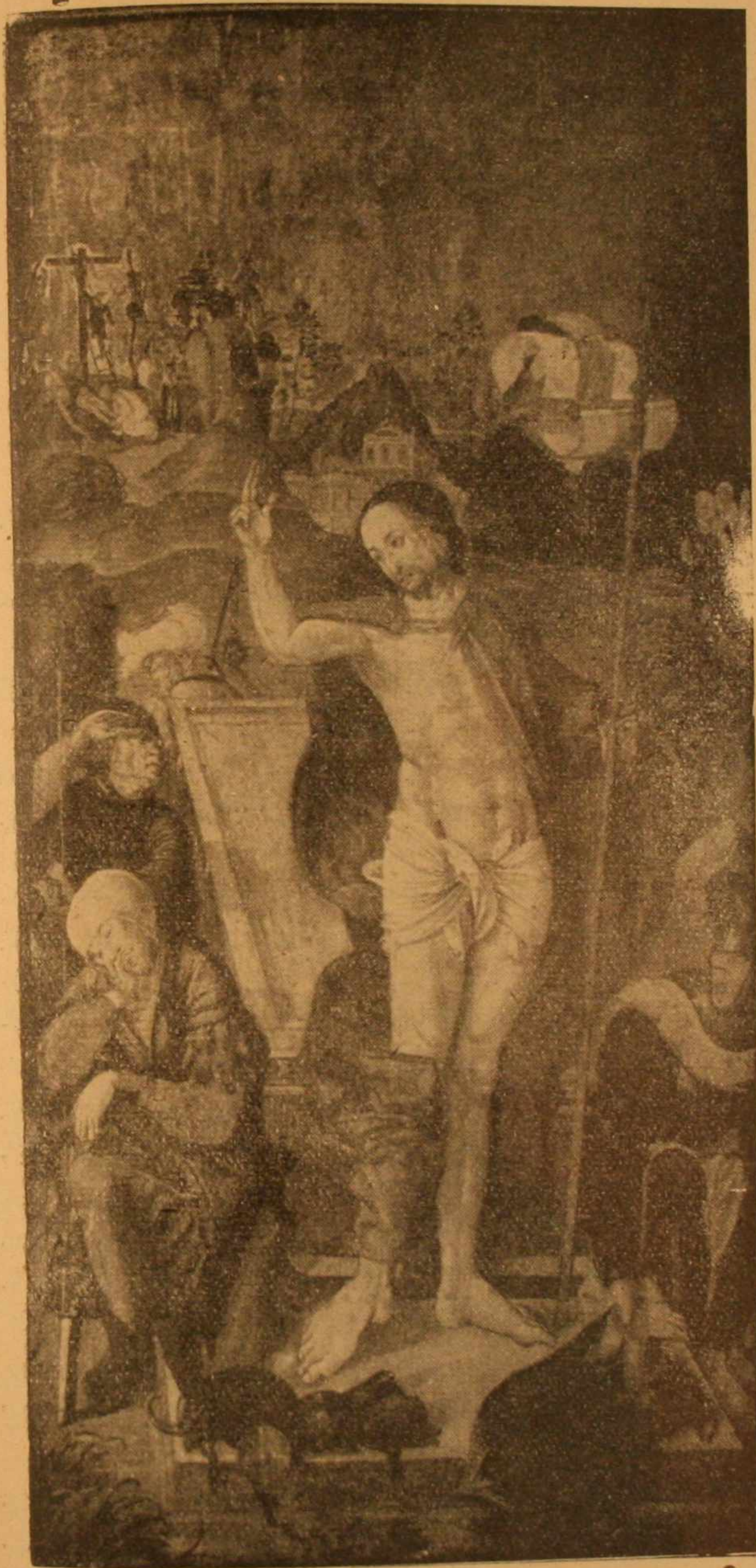
És hol lesznek azok, kik most támadják az egyházat? Nem vetek neki tán egy évtizedet sem és azokból, akik miatt a spanyol vörösök 16 ezer katolikus papot gyilkoltak rakásra, akár pedig vérnélkül nyomják fosztogatják gyalázzák az egyházat és az ő szolgálait: a költő szerint „a bús feledés koszorútlan alakjai“ lesznek.

Boldog Castelnau Péter, a te hited azonban megmarad a világ végéig. Kérd az Istent kiontott véredre, hogy mibennünk is megmaradjon a magunk végéig!

Igy szerette Isten a világot! . . .

Feltámadott!

„Szombat elmúltával szürkületkor pedig, amely a hét első napjára virrad, eljöve Mária Magdolna és a másik Mária megnézni a sírt. És íme nagy földindulás lőn; mert az Úr angyala leszálla mennyből, és oda járulván, elhengeríté a követ, és ráüle. Vala pedig az Ő tekintete, mint a villámlás, és ruhája, mint a hó. Tőle való féltökben pedig megrettenének az örök, és lőnek, mint a holtak. Felelvén pedig az angyal mondá az asszonyoknak: Ne féljetek ti; mert tudom, hogy Jézust keresitek, ki megfeszítetett. Nincs itt, mert föltámadott, amint megmondotta. Jertek és lássátok a helyet, hova tétetett vala az Úr. És hamar elmenvén, mondjátok meg az Ő tanítványainak, hogy feltámadott; és íme elöttetek megyen Galileába; ott meglátjátok Őt. Íme eleve megmondottam nektek.“

(Máté 28, 1—7.)

A NAGY PILLANAT

IRTA: CZÁJLIK K. HANNA

Jancsi hétéves. Szőke. Fitos. Átmenet a fürtös angyalkaprofilból a lurkóba. Rengeteget nyüzsög. Rengeteget eszik. Folyton nevet. Az az, hogy csak evett és nyüzsgött és nevetett. Pár hét óta csendes. Alaposan megnyúlt. A kék szemén fátyol. Az eltaposott nefejejsnek lehetett ilyen riadt, törött a kéksége.

Minden azóta változott meg, amióta felbukkant a szép barna néni. A barna néni nagyon pirosarcú, nagyon szagos a ruhája, és nagyon édesen selypít. Túl piros, túl szagos, túl édes. Jancsinak soronkívül hozott csokoládét, Mamit soronkívül moziba vitte, és Papi?

Papi azóta furcsa — állapítja meg Jancsi és csodálkozik, hogy ettől most iszonyúan kalapálni kezd a szíve. Pedig a vak is láthatja, hogy Papi azóta köd-ember. Köd van a szemében és köd van hangjában. Köd lakik a szórakozott feleleteiben, és ködszerű minden, amivel összfügg. Fojtó, émelyítő dolog a köd. Jancsi utálja. És most Papi, a legjobb pajtás mégis érthetetlen módon elvész benne. Mindennap több köd gomolyog fel. Mindennap sűrűbb és titokzatosabb az, ami Papi, Mami és Jancsi közé tolakszik. Lassan elnyeli Papit, csak néha bukkan fel váratlanul a sok idegen felhőből, és olyankor nagyon éles és fájón fényes rajta minden. Az új nyakendő, az új kalap, az új mosoly...

Az új mosoly. Ez a leggonoszabb. Álmodozó és puha, és riadt és mégis dacos, Jancsi nem tudja hova tenni. Azelőtt a Papi soha nem gúnyoskodott. Nem is mosolygott így. Nevetett. Együtt nevetett Mamival és Jancsival. Együtt is játszottak ők mindig mindhárman. Az egész világ csupa napfény volt és csupa nevetés. Azóta megnőtt a csend. Fakó a nap is. És a sok új fogalom közt felbukkant egy nagyon kellemetlen új szó: — Idegek.

Igen. Köd és idegek. Valahol itt van a baj. De a főludas mégis csak az édesszagú néni, akármennyi cukrot hozott is, mert ő rontotta el a dolgot az imádsággal is.

Azelőtt minden este együtt imádkoztak. Jancsi térdenállva a rácsos ágyacskájában. Papi és Mami karöltve álltak felette. Ima után jött a közös ének. A kis gyerekdal az erdei Jézuskáról, — akinek nincs lakása. Mami meleg hangja csillingelt és Papi mélyen dörmögött és utána nagy csoko-

lódzás volt. Jancsit megsímogatták és betakargatták és ő már aludt is és jöttek már a színes álommesék mindenfelől, és ő még mindig látta, érezte, tudta, hogy Papi és Mami énekelve és imádkozva őrt állnak hűségesen felette, és nem kell félnie sem a sötétől sem az éjszakától. Volt, elmúlt... Nincs többé...

Az éjszakában most borzalmak laknak. Alattomos csúszómászó félelem. Didergős kérdések. Csúf titkok. Halk sírás. Hideg veríték és bizonytalanság. Most pedig napok óta nincs Papi. Elment. Mami nem sír. Hófehér az arca. Nem beszél. Nem is eszik. Jancsi titokban folyton nézi és símogatná. De Mami észre sem veszi. Veron fekteti le Jancsit. Veron takarja be. Mami ül és vár. De csak a póstás jön, mikor végre felsikít a csengő. Papi nem jön.

Szerencse, hogy Jancsinak van egy titkos nagy barátja, aki mindent tud és megért. Pap. Veron azt mondja, hogy ferencrendi barát. Úgy hívják, hogy Páter András. Nem is fiatal. Őszes. De nagyon kedves. És mindent tud. Azt is, amit Jancsi még ki sem mondott. Azt is, amire nem mer gondolni. Amitől csak fél és ami titkon fáj. Véletlenül barátkoztak össze a templom-tér sarkán. Páter András szentképet adott Jancsinak. Jancsi aztán mindent elmondott neki, amikor a pap könnyű, száraz, nyugodt kezét a homlokán érezte. A ködről beszélt Jancsi, meg az idegekről, meg az esti imáról, amit Veron nem tudhat úgy, mint Papi és a Mami. Beszélt örölkük is meg a nevetésről, ami most már elmúlt; és Nagymamáról, aki nagyon gazdag és mégsem jár templomba; az ételről, amely már senkinek sem ízlik otthon; az éjszakákról, amikor most már senki sem alszik; és nappalokról, amikor minderről nem mer senki sem beszélni. És aztán egyszerre, már maga sem tudta hogyan, elmondott mindent a barna néniről, aki szerinte valami titokzatos úton mindennek az oka. Páter András úgy látszik ezt is előre tudhatta, — csendesen bólintott és kézenfogta a kisfiút. A templomba mentek. Együtt térdeltek a Mária-oltár virágillatos, hűs fehérsege előtt. Együtt imádkoztak soká, hogy minden úgy legyen megint, ahogy régen volt és visszajöjjön a Papi meg a nevetés, meg a régi esti imádság. Amikor megint kinn álltak a templomelőtti kis kertben, Jancsi úgy érezte, hogy most megint kicsit fényesebb a napsütés és ő maga könnyebb lett. Most megint kedve van egy nagyot, megmagyarázhatatlant ugrani, cél nélkül futni a nagy tavaszi zsongásban, és magasra repíteni a piros labdáját.

— Ők azért nagyon szeretnek engem — buggyant ki a száján öntudatlanul a szó, — sok tervünk van, — amikor én már nagy leszek, — meg is építem talán az erdei Jézuska hajlékát, ha Papinak segítek majd az irodában, mert én is mérnök leszek, — csak most ők nem érnek rá semmire.

Páter András felemelte Jancsi állát hosszú, keskeny kezével és nagyon mélyen belenézett a két szemébe.

— Jól van Jancsikám, — mondotta azután halkán, — légy engedelmes, jó kisfiú ezután is. Gyere át hozzám, amikor csak akarod. A jó Isten biztosan megfogja hallgatni a te szerető kis szíved imáját és teljesíti a te kérésedet. Csak türelem kell hozzá. Sok türelem, sok szeretet, sok imádság. Mert mindez csak akkor lesz, ha a jó Isten látja, hogy érkezett a nagy pillanat. Ezért a nagy, szent pillanatot kell neked imádkozni és harcolni. Eddig a Papi és a Mami álltak őrt melletted. Most te állasz őrt őmelletük. Neked kell vigyázni rá, hogy résen légy, amikor a nagy pillanat elérkezik.

A Páter András kis keresztjelével a homlokán, a Páter András biztató, meleg szavával a szívében most aztán tényleg könnyebb minden...

Két nap előtt azonban megtörtént a másik baj. A cipővel. Iskolából jövet belefolyt a víz, — hirtelen tavaszi zápor verte az utcát, víg szél nyargalászott és hajtotta a rongyos felhőket. Jancsi elnézte egy ideig. Otthon meg elfeledte átváltani a lucskos cipőt. Ettől lett a nagy fázás. Torokfájás. Ágy és kanalas orvosság. Este már eljött a doktor is. Akkor már forgott az egész világ és mázsás kövek és tüzes nyilak kínozták Jancsi egész testét. A doktor mondott valamit, amitől Mami megrázkódott és felébredt. Most újra él. Cseppeket ad. Borogatást rak, mesét is mesél. Nagymama is itt van. Új lovacskát hozott. De Jancsi most nem tud lovagolni. Nagyon fáj a feje. A lovaglás különben is férfidolog, ahhoz Papi ért...

Délután bekukkan Veron is. Vörös a szeme. Sírt.

Másnapra mindenki tudja, hogy Jancsi nem bírhatja ki. A lázmérő kegyetlenül szalad felfelé. Vége az alattomos játéknak. Nyíltan hadat üzent az életnek a halál. De az élet még konokul küzd. És küzdenek az élők. Egyetlen rémült, halk sürgés-forgás az egész lakás. Még két orvos jön. Ápolónő jön. Jeges tömlőket váltanak. Injekciókat adnak. Jancsi alig lát. A fejében óriásmotorok zúgnak, kattognak. Aztán hirtelen finom, édes, könnyű lesz a levegő valamelyik orvosságtól...

Később arra eszmél, hogy Mami ott térdel az ágya mellett. Egyedül.

— Most, — gondolja édes rémült zsongással, — Jancsi.

— Nagyon beteg vagyok, ugye Mami? — leheli.

— Mami már nem tud hazudni, a kisfiú szeme nem engedi. Mintha mindenen átlátna, az elgyötört megtaposott kékség.

— Nagyon, — buggyan ki fuldokolva a száján, — de mi meggyógyítunk kicsim.

Édes csacsi Mami, azt hiszi, hogy most ez fontos.

Ott áll már Nagymama is. Furcsa, hogy őt eddig nem látta.

— Most mindent kérhetek, akármit? — milyen nehéz a szavakat kimondani, pedig muszáj mert ez, igen ez most már biztosan a nagy pillanat, amire várt szívszorongva, imádkozva, bízva hosszú, sötét napokon és heteken át.

— Mindent, Jancsikám, mindent Aranyvirágom, lovacskát, mozdonyt, amit csak akarsz!

Jancsi lehúnyja a szemét. A nagy pillanat! Elérkezett! Hát ilyen! Halk. Lebegő. Itt az ágyban, váratlanul. A beteljesülés.

Ajtó nyílik. Papi. Kalap nélkül. Nyakkendő nélkül. Ahogy dermedt rémtülettel taxiba ugrott. A nagy pillanat teljessége ez.

Jancsi szeretne felülni. Nem bír. Kiáltani akar. Nem tud. Hogy jól hallják. Hogy megértsék, ami most égetően fontos. Égetően sürgős. De csak törött suttogás jön ki a száján. A feje zúg. Szédül.

— Űzzétek el a ködöt és a barna nénit, mert ő az oka mindennek, és imádkozzatok és énekeljete nekem az erdei Jézuskáról, — súgja.

A szeme most mégegyszer felfénylik.

— Nincs lakása szegénykének, — leheli — Nagymama, te gazdag vagy, építs te neki kis hajlékot, ahová te is járhatsz. És Veron tudja, hol van, hívjátok ide most Páter Andrást...

Amikor később Páter András megállt a gyerekszoba küszöbén, Nagymama fuldokolva csókolgatja a kisfiú kezét. Meglesz Jancsikám, meglesz...

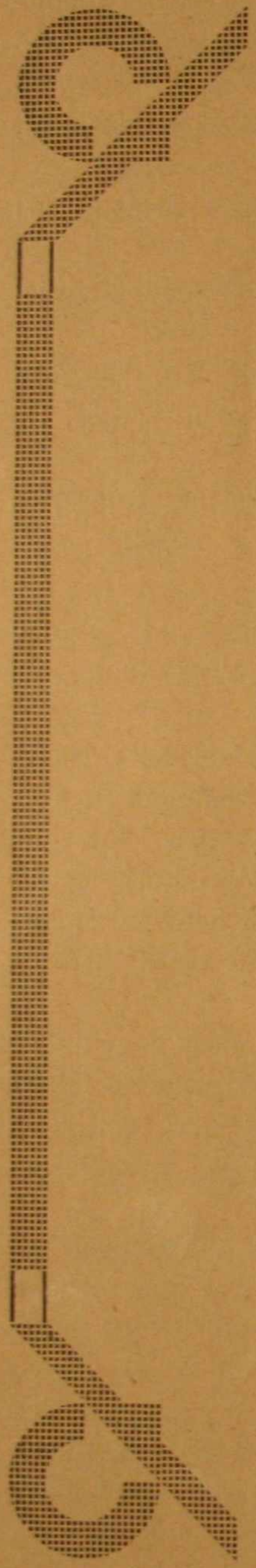
Papi és Mami az ágyacska végiben állnak. Kart a karban. Úgy, mint régen. Már nincs köd. Nincs homály. Az idegen sátáni kísértés emléke messze bujdos. Valószínűtlen magas hangon, valószínűtlen fehér arccal énekelnek haldokló gyermekük felett, az erdőben barangoló kis Jézuskáról, akinek nem volt házacskája.

Páter András lehajtotta a fejét. Talán arra gondolt most, hogy őrtálló katonák, miért hagytátok el csak egyetlen percre is a ti szent posztotokat?

Jancsi temetésén kevesen voltak. Egypár idegen. Egypár jóbarát. A hóvirágborította kis koporsó mögött egymásra roskadva Papi, Mami, Nagymama...

— Borzalmas, — mondta valaki hátul, halkán, amikor a fagyos göröngy koppant, — ilyen rövid kis élet, alig eszmélt és már el is mult, nem is lehetett ideje megismerni ezt a világot, pedig mennyi tervük volt szegényeknek vele, én Istenem... Jött és már ment is és nem ért rá élni...

Páter András ezt nem hallotta. Mélyen meghajolva imádkozott a kicsi sír felett. Talán hálaadást. Azért, hogy Jancsi, az ő rövid kis életével sorokat igazított és templomot épített és megváltotta övéinek a nagy pillanatot, amikor Isten irgalma beteljesedik...

XII. Pius koronázására

— Írta: Endrédy Zoltán Sándor —

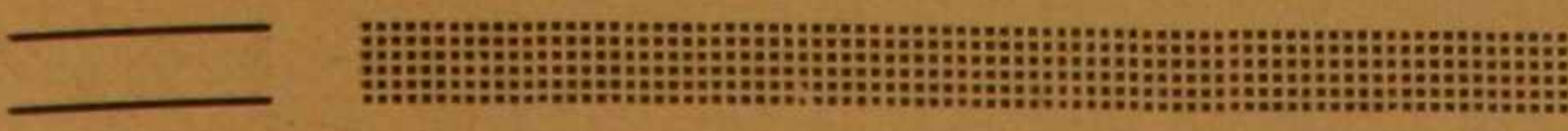
Én mindig ezt beszéltem és ma végre
Halkan csengő édes szavak helyett
A mindenséget túlcitálva kiáltom:
Éljen a Pápa!

Mert jól esik szavalni telt torokból
És tudni, hogy hajdan kámzsás barát
Fenségbe burkolt csendben így jövendölt:
„Angyalj Pásztor”.

Mig millió szív halk fohásza száll föl,
Hogy az ígéret szentvaló legyen
S igaz békét teremtő munkájával
Összeterelje

A szertezüllött, vad hordákra bomlott,
Ordassá aljasult, tilosba ment,
Bitang ököllel életet kioltó
Emberi nyáját:

Belőlem vers vörös vulkánja árad,
Vers, mely hömpölygő mély iramba kezd
Tévedt bolyongók jajjal felsikongó
Ósvadonában.

És elharsogja szaggatott szavakkal:
Ingathatatlanul szeretlek én,
Mihály arkangyal lángkardjával küldött
Péter-utódunk.

Kiáltom, mert szívemben még beszéded
Zenéje zsong és nagyranylt szemed
Fénylő pillantásánál csak tegnap még
Reszketeg álltam.

Csodáltalak cizellált elefántcsont
Remeklésében játszó, szellemült
Arcodnak és kezednek minden apró
Mozdulatában.

És mert kicsiny népem tündéri álma
Is elsuhant ajkadról lelkesen,
Hogy Szent István s Nagyasszonyunk országa
Boldogan éljen!

Te vagy bizalmam szürke napjaimban,
Rádgondólok, mikor a tiara
Ér hozzád épp ma és mindig, de mindig
Rádfigyelek majd.

Mert roppant olthatatlanul szeretlek,
Ki állsz és állsz dühödt örvény felett:
Minden szavadban és tettedben benned
Látom a Krisztust!

Ballagunk a cirógató napsütésben. Én a jajhádi iskolába, az útitárs jóval messzebb, át a Tiszán a másik megyébe. Valami tírják-ló után néz most a tavaszi munkák előtt.

A nap kedvesen süt. Szinte nevet az őszi vetések zöldje. Micsoda jókedv van ebben a zöld színben, ahogy a kék égre fölnevez a napsütésben!

Mi ketten sohase láttuk egymást, csak úgy összevetődünk ballagás közben, de megörvendeztünk egymásnak ezen a kihalt dűlőúton. Ő látta rólam, hogy pap vagyok, én a Dicsértessékből kivettem, hogy nem mohamedán. Ő se bánta, hogy eleven emberre talál, mert régóta gyalogol egymagában.

— Igen, kevés jutott errefelé Noé maradékiból, pedig nem is olyan szikes ez a határ — fordult felém kicsinylően mutatva a gabonaföldre.

— Vagyunk mi itt egynehányan — védtem a határunkat, — de ez, amint látja urasági föld. Már pedig azoknál úgy van, hogy egyszerre ellepik ezt vagy azt a parcellát és pár nap alatt megdolgozzák a tizenöt igával. Ha jól tudom, most az erdő mellett boronálnak a tavasziak alá.

Sok minden kiderül ilyen véletlen találkozó után a ballagásnál. Úgy vélekedik, hogy az ő határuk jobb, feketébb föld. És az emberek? Hát ki micsodás! Ő például hithű keresztény katolikus, még pedig nem az aljából. No, no, nem is kétlem ebbeli vallomását, sem pedig a következőket! Hogy például a nagyapja ott Goropon kőkeresztet állíttatott. Ám nekik se papjuk, se templomuk. Most próbálkoznak ez irányban, de szegények, kevesen is vannak, nincs is nagy egyezés köztük, pedig ráférne minden falura a templom, mert igen megvástak az idők.

— És most hova járnak templomba?

— Odaát járnánk Hodadra — vélte elgondolkozva.

— Mennyire van maguktól?

— Éppenséggel nincs messze, a harangszó is áthallik. De bizony amíg az ember nekítisztalkodik, nekiöltözködik, nekifohászkozik, már be is harangoztak. Akkor már akár el se induljon az ember . . .

Ebből a panaszból már megértettem, miféle természet nyugösködik az útitársban. De legalább emberségesen megegzaminálom, ha már csak dűlőúton kerül szembe pappal.

— Hm! És gyónni csak van alkalmuk?

— Vóna is meg nem is! Valahogy mindig úgy van, hogy az alkalmas idő hibázik. Hol ez, hol az akad a jóakarát elibe.

— Hm, hm! Pedig számot kellene adni néha Istennek is.

— Úgy bizony, mert botlik az ember ezen a földvilágon. Elkáromkodja magát az ilyen magamfajta, néhanapján.

— Épp ezért kellene a lélekre is gondolni, mert addig-addig ballagunk, amíg a nagy kapuhoz érkezünk.

— Igaz, igaz! — válaszolta sértődötten. — De sok mindenről nem tehet az igavonó ember, ha kifordítják abból a kevés béketűrésből. Másképátaljában nem vagyok én utolsó keresztény. Nem véték én senkinek az égvilágon.

— Máskülönben hogy megy a soruk? - térítem el kissé a beszéd rudját.

— Mehetne jobban, de mehetne rosszabbul is. Nem úgy gyarapszik az ember, ahogy szeretné, de azért ragaszt valamicskét a valamicskéhez.

— Akkor maguk megelégedett emberek lehetnek.

— Már aki! Ott van mingyár a szomszédom, aki a kását is kinézné az ember fazekából.

— És miért elégedetlenkedik a szomszéd?

— Mit tudom én?! Én nem beszélek velük tán húsz esztendeje.

— Ejnye, ejnye! És min kaptak össze?

— Egy tyúk tévedt hozzájuk a mi portánkról és leütötték.

— Nem éri meg az a tyúk ezt a hosszú haragot.

Az útitárs elborult arccal legyintett:

— Vót ott azóta egyéb mindenféle perpatvar. Fel se tudná az ember számolni, miféle belzebubnépségek azok.

Már közeledett a keresztút, amikor ő jobbra megy, én pedig balra. Nem ártana pár súlyosabb szót ráakasztani lelkére, mikor amúgyis inkább a tornyot látja a templomból, nem a belsejét.

— De kedves bátyámuram, ami mindent elmondott nem kis dolgok azok: a templom, a káromkodás, a húszéves harag. Nem szabadna ezt csak úgy átabotába hagyni.

Féloldalt meglepődve nézett rám, aztán a Tisza töltését méregette hunyorgó szemmel:

— Semmi sem tökéletes a földvilágon. Itt van példának ez a Tisza, mennyit gátolják, vigyázzák és mégis kárt csinál. Hát akkor egy két lábon járó, magánvaló, esendő ember! . . .

A hirtelenvett vett példázatra elmosolyodtam:

— A példája nem egészen a mi kerékvágásunkban jár. Az igazság minden példabeszéd nélkül is az, hogy az embernek tenni kell valamit a lelkéért, mert azt se ingyen kaptuk. Látja, most egy lóért elindult hetedhét-határba, át a Tiszán a másik megyébe . . .

— Az más! Ló nélkül nem ember az ember.

Megérkeztünk a keresztúthoz. Kezet fogtunk. Ő ment a tiszai révhez, én a töltésalatti dűlőúton a jajhádi iskolába. Kiki a maga útjára.

MAGYAROK ADTÁK

A magyarok nemcsak kalandozásaik által váltak ismertekké, — tudtak őseink vitézek, hősök is lenni, ha a haza érdeke úgy kívánta, — de tudott a magyar lángelme nagyot alkotni, s az emberiségnek maradandót adni — a lelkiélet terén is:

Menyhárth László magyar jezsuita atya, afrikai hithirdető lelkében született meg az a gondolat, hogy azok a „frontmögöttiek“, akiknek talán üres az erszényük, vagy legalábbis nagyon lapos a zsebük, de van meleg szívük, szintén tehessenek valamit a misszióért, adhassanak az örökkéletet szomjazó halhatatlan lelkeknek valami örökértékű dolgot, hogy ők is fehérré tehessék a fekete négerek pogány lelkét, megalkotta halhatatlan életművét, az ú. n. Imahadjáratot, mely „hadjárat“-ban a magyar katolikusok ezrei és tízezrei sok és nagy hősiességről tettek tanúságot évek és évtizedek folyamán: sok-sok imát, erénygyakorlatot, szentmisét és alamizsnát ajánlottak fel az afrikai missziók javára.

Hisszük, hogy a megnagyobbodott Magyarország fokozott áldozatosságról és buzgalomról fog tanúságot tenni, — nemcsak azért mert többen lesznek az újhazai magyarokkal megszorodott missziós-barátok, — hanem azért is, mert az ó- és újhazai katolikus magyarok versenyezni fognak szent versengéssel, hogy bizonyítsák, hogy ők szeretik az Istent. Érte a lelkeket, — s hogy Isten dicsőségére és a lelkek javára minden lehetőt megtesznek.

Abban a reményben, hogy nem kell csalódnunk, — vagyis hogy azok, akik eddig mindig, vagy legalábbis gyakran résztvettek imahadjáratainkban, az idén is résztvesznek benne, sőt új „harcosok“-at is toboroznak, — és hogy azok, akik csak most ismerik meg a nagy magyar missziónárius halhatatlan gondolatát, azok is egész lélekkel csatlakoznak táborunkhoz, — mindenkit szeretettel meghívunk a f. évi április 17-én kezdődő és április 25-ig tartó Imahadjáratra!

Magyar missziónárius adta a gondolatot, magyarok adták az első áldozatos „missziós-alamizsnát“ erre a szándékra, — adjuk mi is készségesen magyar lelkünk áldozatos szeretetét és áldozatos szeretetünk forró imáját — a négerek halhatatlan lelkéért:

A Kláver Szent Péter Társulat (Budapest, IX., Üllői-út 79. I. emelet) készsággel küldi meg díjtalanul a szent kilenced végzésére alkalmas „Megkérlelő imádságot Jézus szentségés Szívéhez“, nagyobb mennyiségben is, csupán a portóköltés előzetes beküldése ellenében.

A kilenced mindegyik napján 300 napi búcsú nyerhető, teljes búcsú egyszer a kilenced alatt, vagy az arra következő nyolc nap bármelyikén. (Föltételek: szentgyónás, áldozás és imádság a Szentatya szándékára.)

BREVIÁRIUM

IRTA: PAPP ASZTRIK O. F. M.

Fekete bőrkötés...
Kopott, kihasznált lapok - és
a lapokon fakult betűk...
Száz, ötszáz, ötezer éves,
öreg keletük...

S a fakult betűkben
ötezer éves alleluják,
ötezer éves halk jajok,
ötezer éves sóhajok,
ötezer éves bánatok, remények,
ötezer éves kétségbeesések...

A megfakult betűkben az Ember,
amint Isten felé tapogat:
közelebb, közelebb, közelebb
s egyszer csak szólni is mer:
- Nagy Bosszúálló, Végtelen nagy Isten,
Irgalmas Isten, Szent Úristen,
Megváltó Isten, Megbocsájtó Isten,
Uram... Atyám... Jegyesem...

Fekete bőrkötés...
Annyit beszél nekem...
Ember vagyok én is: por a nevem...
Allelujámat, sok jajomat,
két évtizedes sóhajomat,
reményeimet és bánataimat
az ötezer éves alleluják
és sóhajok mellé odateszem...

A ferences Mária misszionárius-nővérek a hendalai leprások menedékhelyén

A francia Girard Fortin O. M. I. ismertetést írt a bélpoklosok életéről. Leírása az alábbi képet festi a lepratelepről.

„Meglátogattam a Colombtól néhány kilométerre fekvő lepratelepet. Hatalmas, sárgaszínű fal zárja körül a rettenetes börtönt, egyik oldalát kivéve, ahol a széles és mély folyó állít leküzdhetetlen akadályt. Rab, általában véve, nem menekülhet ki innen, hacsak a halál ki nem viszi . . . Ha szökni szándékozna, a kérlelhetetlen rendőrörszemmel találná magát szemben. Sem sírás, sem esdeklő könyörgés nem segíti az édesanyát ahhoz, hogy gyermekeit átölelhessen. Ha valaki belépett a komor kapun, el van temetve. Ez az egyetlen helytálló kifejezés. Ilyennek látta Hendalát *Eduard de Keyser*, a kutató. (A térítő Franciaország nagy veszedelme. 105. l.) Ujságírói túlzás! — mondhatná valaki. Sajnos, nem! . . . vagy hát legyen!

Tessék belépni! Az első, amit megpillant a látogató, a katolikus kápolna. Látni az áhítatos arcokon a megmerevedett mosolyt: van közöttük legalábbis néhány, aki egyetértve az oltáron uralkodó s lelkében lakó Krisztus Királlyal szenved. Ilyenek az őket ápoló szerzetesnők is, akiknek mennyei szeretetméltósága meghazudtolja a lepratelepe szörnyű leírását. Börtön az, melynek kapuja az égbe nyílik.

Hendala régi alapítású: a telepet 1708-ban létesítette egyik holland kormányzó, akinek leányára is lesújtott a szörnyű betegség. Területe elég nagy, pontosan 26 angol hold. Fekvése is kellemesnek mondható, hiszen a Kelaniya folyó torkolatánál fekszik. Ez a nagy folyó Colombo közelében önti a tengerbe iszapos vizét. Lenn, tíz mérföldnyire innen, a mindig mozgalmassal colomboi kikötő látszik. Ott lenn csupa élet, szabadság . . . ellenben itt! . . .

1914-ben a brit kormány *Mgr Coudert* O. M. I. colomboi érsektől szerzetesnőket kért a lepratelepre. A Ferences Mária Misszionárius-nővérek, akik már hosszabb idő óta dolgoztak Ceylonban, — hiszen az első nővérek 1886-ban érkeztek oda, — a meghívást készséges örömmel fogadták el. Ez náluk családi örökség. Már 1897-ben, amikor Urunk kínszenvedéséről nevezett Mária Anya az első lepratelepre önkéntes jelentkezőket keresett, több mint ezer nővérnek ez volt a válasza: „Itt vagyok én! Engem küldjön!” És XIII. Leó pápa már mondhatta az első (birmániai) menedékhely megalapítására kiválasztott kis csapat főnöknőjének, Szent Damján Anyának: „Indiában töltött huszonhárom esztendő után most elmegy a leprásokat gondozni! Ön bátor lélek! . . .” S a hős úttörők nemzetsége nem halt ki: ma

tizennégy nővér él ott, nem parancs, hanem saját szabad választása folytán. „Jól értsék meg, gyermekeim, — mondotta Urunk kínszenvedéséről nevezett Mária Anya, — sohasem fogom egyiküket sem arra kényszeríteni, hogy a Jézus Szívének oly kedves leprások felkarolására szenteljék életüket, mert ezektől undorodva fordul el a világ. Különleges hivatás kell ahhoz, hogy valaki ilyen feladatra szánja magát . . .“

A nővérek betegápolónők címén dolgoznak három, kormánykinevezte orvos irányítása mellett. Több szolga segít nekik a betegszobák, a takarítás, a főzés stb. körül teljesítendő másodrendű munkák elvégzésében. De mennyire különbözik ezek munkája azokétól! „Ott kell élniök, — írja De Keyser — nem úgy mint az orvosnak, aki beteglátogatása után felszáll kocsijára és elhajt. Nem is úgy, mint a bennszülött ápolónak, aki nem éli magát bele lelkileg s aki, ha megundorodik, mindent otthagy! . . . Nem, nem! Ők maradnak. „Kedves leprásaikért“ akarnak élni, őket gondozni, szórakoztatni, ápolni, vigasztalni akarják.“

Éppúgy el kell oszlatniok azok reménytelenségét, mintahogy vigyázniok kell sebeik kötözésére. Követniök kell őket a lassú halál minden állomására és minden héten ki kell kísérniök a sírhoz azokat, akik élve az elrothadás végén lelküket kilehelték.

Most, 1938-ban több mint 950 beteg tartózkodik a menedékhelyen, amely nagy területe ellenére túl népesnek bizonyult. A menedékhelyen pontosan 800 ágy van; 136 a nők, 664 a férfiak részére. Gyermekek számára nincs ágy. Ekkora létszám azonban teljesen meggátol minden befelé irányuló szervezkedést, amely pedig elviselni segítené a számkivetetteknek rettenetes elszigeteltségét. Lehetetlen ács-, festő- és egyéb műhelyeket építeniök. Lehetetlenség a föld egy kis darabját megmunkálásra odaadniok a bátrabbaknak. Tényleg, nem mindnyájan vannak a végső stádiumban. Ellenkezőleg. A betegség nagyon lassú lefolyású s annyi bizonyos, hogy van köztük olyan is, aki most üli a telepen tartózkodásának arany jubileumát! . . . Könnyű megérteni, hogyha a betegek évről-évre senkivel sem foglalkozhatnak, az élet túlságosan zord lesz számukra és ennek erkölcsi utóhatása is érezhető. Megkísérlik a szökést, melynek következménye fegyházbüntetés, letartóztatás. „Pedig egyetlen gonosztettet sem követtek el, csupán a borzalmas betegség bélyegét viselik magukon s emiatt érdemelték meg azt . . .“ Amikor alkalom adódik, a betegek fellázadnak, mint 1938 június havában, amikor azért, hogy egy „szökevény“ megbüntetésére ellen tiltakozzanak, 300 beteg késekkel felfegyverkezett és szembehelyezkedett a rendőrséggel. A nővérek helyükön maradtak és lecsillapítani igyekeztek a naptól és láztól égő koponyákat. A nővérek jól tudják, hogy egy késszúrást könnyen lehet kapni, de Kínában elődeik egész csapata megmutatta már a vértanúság útját . . . Ők készen

vannak... Nincs kétség azonban aziránt, hogy ezekben a feszülten izgalmas napokban a nővérek is olyan veszélyben forognak, akár a többiek. Hát hogyan?! — kérdezhetné valaki. Ezeknek az embereknek a hálája csak eddig terjed?... Egy kis statisztika kezünkbe adná a megoldás kulcsát.

Ott 650 pogány él, akikre sohasem ragyog fel a jobb jövő reménye, akik még sohasem hallották ezt a biztató szót: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik fáradoztok és terhelve vagytok, s én megenyhítlek titeket.“

Úgy mondja Buddha, hogy a létezés fájdalmas dolog (ők ezt nagyon jól tudják!), hogy a létezés megindítója és felújítója életről-életre a vágy, hogy van szabadulás a létezésből, és hogy ez a szabadulás a vágytól való szabadulással érhető el. (Louis de la Vallée Poussin „Christus“ 274. l.) — Megértjük tehát, miért ragadnak kést alkalomadtán!

A nővérek irántuk tanúsított szeretete a nagy, s igen gyakran az egyedüli lehetséges prédikáció is. Lelki életük mélységes tiszteletet ébreszt még a legmakacsabbak szívében is. Néha a végső órában alkalmuk nyílik keresztelni... „De a térítések — írja a főnöknő — roppant nehézségekbe ütköznek s ezeket titokban kell tartanunk.“ Mindenesetre valamennyien kapcsolatot szereznek az Anyaszentegyházzal és ki tudja, hogy a rokonszenvek ma elhintett csírája nem fog-e valamelyik szívből gyümölcsöt teremni?... Isten útjainak kifürkészhetetlen titka!

„Nővéreink feladatukká tették a bélpoklosok gondozását s ezt a nagylelkűséget felfokozzák addig, amíg esetleg ők maguk is poklosokká nem válnak.

A bélpoklosság nagyon terjed. Bizonyos országokban, mint Islandban, Madagaszkárban, Oceániában nagyobb fokban is megvan. Behatóan tanulmányozták az orvosok ezt a betegséget, amely oly sokoldalú és különféle, akár a tüdővész, amelyhez nagyon hasonlít is. Legalább is abban az értelemben, hogy a kétféle bacillus: a Hansen (lepra) és a Koch (tüdővész) bacillusok bakteriológiai vizsgálatban nagyon közel állanak egymáshoz. Sajnos, hatékony orvosságot mind a mai napig egyikre sem találtak. Az orvos azonban, főként a betegség első állapotában, segédeszközökben nem szenved hiányt.

De hogyan is kezdődik ez a betegség? Látszólag erős náthával, de a rendelőszobában működő nővér az orrválladékban nagymennyiségű bacillust fog találni. Nemsokára a bőr felületén megjelennek az első jellegzetes foltok, amelyek a tűszúrásra érzéketlenek s amelyekkel a hőfok megkülönböztetése is nehéz. Ezeket a foltokat rendszerint a törzsön és a végtagokon lehet megtalálni. A betegen a tüdővész jelei látszanak, főleg az arcon és a fülcimpán. Ebben az állapotban néha egyetlen rendelői gyógykezelés is elégnek bizonyul. Erre a célra külön klinika épült magában Colomboban. Orvosi ellenőrzőszolgálat is alakult minden szigeten azért, hogy felismer-

jék a leprásokat és őket klinikai kezelésre szorítsák, vagy legalábbis rendelőbe utasítják. Ha az eset nagyon komoly, a beteget hivatalosan a lepratelepre szállítják. A betegség súlyossága a szájon vehető észre, mert ezt támadja meg legelőször. A baktérium kérlelhetetlenül felemészti diagonális vonalban a szájpadrást, amely néha teljesen eltűnik annyira, hogy a száj közvetlenül az orrüreggel lesz kapcsolatos. Lassankint a csontokat és az orr porcogóit támadják meg. A csontok szétmállanak, a szempillák és szemöldökszőrök kihullanak, a hang recsegővé válik s ennek következtében az emberi arc úgynevezett „Idonin arccá” torzul, amelyet ha valaki életében csak egyszer is látott, sohasem tud elfelejteni. De eddig még egyetlen fontos szerv sincs megtámadva. A betegnek látnia kell önmagát, mint rothad. Látja bemélyülő orrüregét, lerothadt ujjait és tagjait. Dante minden lángelméje sem lett volna képes leírni ezeket a borzalmakat. Azt mondják, boldogok azok, akik valami közbejött komplikáció által korán elpusztulnak. Talán leggyakrabban a tüdőt támadják meg a bacillusok s csakhamar megjelenik a tüdővész, de a nagy szabadulás néha csak évekig várta magára. Így a betegség borzasztóan fájdalmas és oly visszataszító, hogy a szegény áldozat undorodva tekinti saját sebeit.

Általában a betegség lassú lefolyású. De könyörtelen, kivéve talán akkor, ha mindjárt kezdetben gyógyították. Ha az idegekre is megy, gyakran találkozunk hosszú szünetekkel, mintha a baj megszűnt volna, holott csak alszik. Egy szép napon annál rettenetesebben tör ki. Általános folyamat a lassú, kínos halál.

Mit tehet értük az orvos? Feltétlen biztos orvosságot még nem fedeztek fel. De az orvos mégsem tehetetlen, sőt, bizonyos eredményeket is érhet el. Először operációval próbálkozhat. Hendalában 1937-ben 70 operációt végeztek, ami annyit jelent, hogy minden tizediket ilyen módon kezelték. Amikor a megtámadott végtagot, ujjakat, kéz, vagy lábfejet levágták, akkor feláldozzák a részt az egészért. A tulajdonképeni orvosi kezelés abban áll, hogy a beteggel bevetetnek bizonyos chaulmoogra nevű növény magvából készült szérumot. Lassan felfokozva a napi 200 cseppig. Ez a növény nem található Ceylonban csak Indiának bizonyos vidékein. Összezúzzák és többféle eljárással úgy készítik el, hogy a szervezet felvehesse. Még így sem kerülhetők el erős ellenhatások, mint pl. a bélhurut, vagy emésztési zavarok. Az eredmény szemmel látható. Ezen orvosság segítségével a betegek szép száma térhetett vissza a normális életbe. Sok beteg, mivel ez az olaj borzasztóan kellemetlen illatú és ízű, injekció formájában kapja meg, vagy közvetlen sebeire teszik. A nővérek havonként 2600 injekciót adnak abból, vagy más hasonló orvosságból. (Hydrocarpus oil-Timbyi Cuivre- E. O. O. O. Magnese Sulp. Antimony Tart., Eulycol stb.)

A Ferences Mária Misszionárius-nővérek, látva a hendalai menedék-hely túlnépesülését, egy második telep kezelését is átvették Mantivu-ban, Batticalaoval szemben fekvő szigetecskén. Itt 1921 óta vannak. Reméljük, hogy a kormány terve szerint harmadikat is megnyithatják; ez valószínűleg délen, Galle mellett lesz.

Szegény betegeink öröme, testvérük, Izaiás próféta szerint a Nagy Leprás — is ott van. Egy pap minden nap Őt hívja le nekik a szentmisében és Őt osztja szét közöttük... És ez a tisztátalan poklosság Krisztus Szent Testének érintésére átváltozik, kegyelemben gazdagít, üdvöt hoz és — dicsőségessé válik.

Jelenlegi lelkészük a ceyloni öreg pap, *P. Bougarel Ferenc O. M. I.*, aki immár 75 éves és több mint 50 éve él a misszióban. Felhasználja utolsó erejét is s mindig kész arra, hogy síránkozó juhocskáit vigasztalja, segítse, jól tudva azt, amit a Mester ajkáról hallhat egyszer: „Beteg voltam s te meglátogattál engem. Jöjj, jó és hű szolgám...”

TORNER ENDRE.

Nyolc gyermekét adta az Istennek

- Csapó József, a győrmegyei Kúnsziget község derék sekrestyése. A szép család fejét a Szentatya a „Pro Ecclesia et Pontifice” érdemrenddel tüntette ki. A szerzetesek közül P. Gábor a győri kármel aktív tagja, Fr. Imre keszthelyi kármelita szeminárium növendéke, Fr. Avertan a kármeliták budapesti rendházában teljesít szolgálatot, Elia és M. Terézia nővérek a szigorú kármel szombathelyi kolostorában szolgálnak a jó Istennek, M. Thomázia, M. Grácia és M. Innocentia az Isteni Megváltó Leányainak kongregációjának áldozták életüket a Teremtőnek.

A HARMADIKREND KÖRÉBŐL

Veszprémi terciárius testvérek beszámolója

A „Veszprémi Ferences III. Rendi Község“ az elszaladt 1938-as esztendőben ferences szellemben, Szeráfi Atyánk nyomdokain igyekezett megfelelni annak a nemes eszmének, amelyre tagjai bátor elhatározással vállalkoztak.

Rendiközségünk, Szent István dicső királyunk ősi városában, büszkén nevezi magát Szent István királyról. Rendi életünk középpontját képezik a minden hó első vasárnapján d. u. 3 órakor megtartandó otthoni gyűléseink. Ahol találkoznak renditestvéreink szeretett Igazgató Atyánk vezetésével. A rendszabálykönyv szellemében lefolytatott otthoni gyűléseinken Igazgató Atyánk szólt hozzánk igazi szeráfi lelkesedéssel. Az elmúlt esztendőben különösen az Eucharisztia és Nagy Királyunk Szellemében igyekezett bennünket gazdagítani és elmélyíteni. Ezeket az otthoni gyűléseket követte a templomi szertartás, szentbeszéd és szentségi áldás.

A tanács tagjai minden hónapban pontosan összejöttek, hogy megtárgyalják a rendiközséget illető ügyeket.

Rendiközségünk 82 tagot számlál, akik amennyire csak elfoglaltságuk megengedte igyekeztek kivenni részüket a rendi életből.

A felebaráti szeretetet Szent Ferenc Atyánk szellemében igyekeztünk gyakorolni, különösen a betegek és a szegények felkarolásával. Segédkeztek testvéreink a népkonyhán, valamint a városban eredményesen működő Szegénygondozó Nővéreknek nyújtott szolgálatokkal az alamizsnagyűjtés körül. Testvéreink az utcabiztosok munkáját készségesen vállalták.

Szép erénygyakorlata volt a mult esztendőben renditestvéreinknek, amennyiben lemondtak a szűkölködők javára a cukor élvezetétől s az így összegyűlt cukorból 1-2 kg-os csomagokat juttattunk a szegénysorsú betegeknek és gyermekeknek.

A rendi közösélet ápolására a téli hónapokban havonta teákat rendeztünk, amelynek jövedelmével szeretett Igazgató Atyánk, P. Apáthy Oszkár lelkes ügybuzgóságához, kedves kis templomunk restaurálásához siettünk segítőtársul. Így sikerült 700 pengővel Szent Atyánk oltára megújításához hozzájárulnunk. A gyűjtés még folyik e nemes célra.

Missziós célra a múlt esztendőben 173 pengőt juttattunk. A Szent Antal missziós naptárak árusításával is igyekeztünk a missziók ügyét előmozdítani. 300 példányt adtunk el.

Az eucharisztikus körmenet szentségi baldachinjához rendiköztségünk 50 pengővel járult hozzá.

Szent Ferenc Atyánk után első vezérünk, Magyarországi Szent Erzsébet ünnepét, a nagy s Szent szellemében igyekeztünk megünnepelni, amennyiben Szent Erzsébet ünnepén csaknem minden renditag szegényt látott vendégül az asztalánál. A Szeretet nagy ünnepén, Szentkarácsony-estéjén pedig az értünk szegénnyé lett Jézus szerelméért, szeretet-csomagokkal kerestük fel a rászorulókat.

Rátermett rendinővéreink kézimunkáikkal, valamint az egyházi fehérneműk mosásával kedveskedtek az eucharisztikus Királynak.

Könyvtárunk 304 kötetet számlál, amely könyveket a testvérek örömmel forgattak. Múltévi bevétele a rendiközségnek 449·44 pengőt tett ki, ennek ellenében a kiadások összege 449 08 pengő.

Adja Isten, hogy Szeráfi Atyánk lelke minél mélyebben meggyökeredzék rendiköztségünk mindenegyres tagjának lelkében, hogy példánkkal, életünkkel másoknak is világoskodjunk s a ferences szellemet másokkal is megkedve tessük.

Róza nővér titkár.

Szent Ferencnek, továbbá a legnagyobb követőinek és a ferences harmadikrendnek társadalomújító csodálatos hatásait öleli fel

P. TAKÁCS INCE DR. O. F. M.

SZERÁFI TÜZEK

c. remekműve. A könyv minden sora a hétszázéves ferences szellem gyújtó szikráit takarja. Megrendelhető a „Szent Antal” kiadóhivatalánál (Pápa, Ferencesek) az összeg előzetes beküldése mellett. Ára 2·60 pengő + 20 fillér portó. Tíz példány együttes rendelése esetén a könyv árából 10% engedmény.

Regény. — Írta : Puszta Sándor.

VIII.

A kastélyban a vendégfogadó terembe vezették őket.

Hatalmas piros terem volt ez fehér mennyezettel. Óriási csillár a szalon közepén. Jobboldalt fehér barokk kandalló. A bútorok is mind fehérek voltak. A tapétás falon végig festmények. A de Torraghini grófok ősei. Érdekes tornyos frizurájú, kékszemű nők és nagybajuszú, páncélruhás lovagok.

Silvio rágondolt kis cellájára és a harangöntő műhely széles udvarára. Mégis jobb ott. Vagy kint az erdőn a fák között, mikor lábujjhegyen jön az éjtszaka, megbújni egy mohás oduban, vagy a patakparton tovaszálló felhők alatt. Az emberek mindent kitalálnak, hogy testüket elkényeztessék, s akkor belekényszerítik magukat, azt hazudva, hogy ez az úri, ez az előkelő...

Háttal ült az ajtónak és nem vette észre, hogy belépett a grófnő.

— Ah, Fráter Silvio, hozta Isten.

Silvio zavartan állt fel és meghajtotta magát.

— Hallottam magáról, mester... és milyen fiatal...

A grófnő barátságos volt és végtelenül finom. Elmondta a harang tervét.

Silvio nem szólt bele, csak a végén fűzte hozzá saját megjegyzéseit.

— És mikorra lenne kész?

— Az teljesen bizonytalan grófnő. Lehet, hogy gyorsan elkészül, lehet, hogy több időt vesz igénybe. Tekintve, hogy nagyobb harangról van szó, inkább az utóbbi áll. Majd igyekezni fogunk.

Már menni akart, mikor a grófnő a tornyot említette.

Ak ulcsárral mentek fel a toronyba. Silvio meglepetve bámult. A magasból gyönyörű panoráma tárult eléje. Itt a park fáai, a tó kék mélysége, hol haragos, hol égbéket mutatva. Fiatal nyírek élénk zöld haja s délceg fenyők vékonyra metszett, finom sziluettje. Messze mint valami kis fecskefészek a domb hónaljában, az ő kolostoruk. Piros tető és piros torony... S ott távol a horizont ezüstös ködén átcsillannak a havasok. Ujjongva tapsol:

Csodaszép, csodaszép! Az udvaron a grófnő várta őket. Ha fáradtak, szívesen ad kocsit hazafelé. Ha pedig a harang miatt a mesternek gyakrabban fel kell jönnie, ne sajnálja a fáradságot, üzenjen fel s a kocsi lemegy érte.

Nem fogadták el a kocsit. Jobb így. Úgyis szükségük van egy kis mozgásra. A parkon átmentek. A grófnő megmutatta nekik Savonarola hatalmas márványszobrát. Silvio majdnem felkiáltott, mikor szembe állt vele. Igen, ezt a szobrot látta délután a patak tükreben. Csak kissé fiatalabb és feszesebb. Büszkébb és erősebb. De ugyanolyan kemény, dacos száj és magas, fehér homlok.

Könnyű léptek muzsikáltak a kavicsoson.

— A lányom — mutatta be a grófnő Irinát.

— Silvio mester, akiről már hallottál, aki olyan pompás harangokat önt.

Silvio néma maradt, nem tudott szólni. Csak állt és nézett. Most egészen közel volt hozzá az a lovas, aki az erdőben elvágatott mellette.

Fiúsan öltözve, lovagló ruhában. De a ruháján is átlátszik könnyű, lányos alakja.

És a gyöngyvirágillat . . .

Silvio szédült, forgott vele a világ. Milyen szép lány. Milyen csodálatosan szép! Barna haja. Szeme kék, s a fogai épp úgy villannak, mint Katinkának, mikor nevet.

S most, hogy Katinka jutott eszébe, hirtelen rossz érzés fogta el. Ugyanaz, ami délben ebédnél, mikor piros bort tettek eléje az asztalra. Öntötte, öntötte s közben azt gondolta, vér. Vér, vér, Katinka vére. S nem tudott egy cseppet sem inni.

Most ugyanúgy gondolt Katinkára. Katinkára, aki halott . . .

Annál diadalmasabban kezdett élni ez a másik, ez a gyöngyvirágillatú lány. Eltűnődve suttogta a nevét s ízlelte, szájában tartotta, mint valami édességet.

— Irina kontesz . . .

A lány felnevetett győztes és mégis valami titkos melegséggel bámulva Silvio hatalmas alakját.

— Hallottam róla anyámtól, hogy a mester nagyon szereti a virágokat. — Hangja kissé elkomolyodott s fojtottan, inkább kettőjüknek mondta, — és épp úgy rajong a napért, szélért, mint én.

Többet nem szólt.

Silvio érezte, hogy a lány arra gondolt, mikor ő kigombolt csuhával, napra fordított arccal itta az illatos, bódító levegőt.

Csak a szemük villant össze.

A szemek országútján kiismerhetetlen távolságok vannak. Nem látta egyik sem, hogy gyűlölet, vagy más égett ott a messzeségben. De mindkettőben kigyulladt a tűz.

Irina elfutott s egy csokor virággal tért vissza.

Arca piros volt s haja a szemébe lógott.

Egészen közel lépett Silviohoz.

— Nem tudom, illik-e, de láttam, hogy szereti a virágokat. Hoztam egy csokorral. Fogadja el maestro Silvio.

Silvio vérpiros lett.

— Majd a kápolnába teszem — dadogta.

S egészen közelről, feltartóztathatatlan nagy áramlásban bódítón és perzselőn érezte a gyöngyvirágillatot. Nem tudja, hogy ért haza. Nem tudja, hogy tette a kápolnába a boldogságos Szűz szobra elé a virágot. És azt sem, hogy maradt ez a szál szekfű a kezében. És mit akar vele itt a teraszon, Completórium után, a csillagialan sötét éjszakában...

Egy darabig nézte őket óvatosan. De aztán a hím szimatot vett és a következő pillanatban eltűntek a fák sejtelmes bozótjaiban.

Minden milyen furcsa, így az éjszaka. A lépés, a fák, a színe. Egy virágot a hajába tűzött.

Mintha lépéseket hallana... Ah dehogy. Csak a szél játszik az ágakkal, a kis patak csörög.

Nyugodtan folytatta úriját. Eszébe jutott, ma írt Amália. Kislánya van, Évára keresztelték. Hogy örül, milyen kimondhatatlanul boldog. Asszonyos, gömbölvű betűi gyöngyként gurultak Irina elé. Még egy évig maradnak Párisban. Jöjj Irina, édes, majd meglátod az én Éva babámat, hogy mosolyog, hogy gögicsél és tapsikol. Szeretettel várunk...

Igen várunk... A másik oldalon de Tours gróf erőszakos, darabos írását látta, mély hódolattal csókolja a kezét...

Irina már akkor délután eltépte a levelet, mikor elolvasta. Ezért az egy mondatért: mély hódolattal csókolja kezét... Mint alázatoskodik előtte. Ő tudja, érezte a női ösztön mindentmegsejtő erejével, ez több mint udvariasság. Most határozottan gyűlölte de Tours grófot.

A délutáni látogatás az egész lényében felkavarta. Mintha mély álomból ebredt volna. Vagy egy hatalmasabb akaratot akart t vele egy titokzatos módon. A csipkerózsa elvarázsolt királykisasszonya ébredt fűvek bozótjában. Most a napra zilálta arany haját és száját csókolni a hold felé... Mi van vele, mi van vele?

(Folyt. köv.)

KRÓNIKA

Ez év január másodika a Ferenc-rend missziós történetében új kor kezdetét jelenti. E napon ugyanis Felső-egyiptomban, — közel Kairóhoz — három kopt szertartású ferences tette le az ünnepélyes fogadalmat. Pappászentelésük után itt fogják kifejteni missziós tevékenységüket a kopt szertartás megtartásával. Ez az első eset, hogy a ferenc-rend kebelébe kopt szertartású ifjakat vesz fel, akik később is koptok maradnak. A Ferenc-rend hétszázéves történetében ez kétségtelenül fontos lépés.

Dánia fővárosában tizennégy beuroni bencésapáca telepedett le. Sokan az északi protestánsoknak a katolikus Egyházba való közeledésének előjelét látják e tényben.

Márton Áron erdélyi püspökké való szentelésének egyik legmeghatóbb jelenete volt, midőn a fölszentelt püspök kezet csókolt szüleinek, a harisnyás apának és hárász-kendős, olvasót pörgető anyának. A püspöki kézcsók igazi megbecsülése volt nemcsak az öreg szülőknek, hanem

az egyszerű, székely népviseletnek is, szép bizonyágtétel arról, hogyan kell ragaszkodnunk a régi szokásokhoz és hagyományokhoz bensőnkben, külsőnkben egyaránt.

Angliában jelenleg 2,361.504 katolikus él. 1938-ban több mint 10 ezer ember tért át a katolikus vallásra.

Van de Bosche belga őrnagy, a spanyol kommunisták oldalán küzdött a nemzetközi csapatokban Franco ellen. Hazatérte után „Embernek beszélek” címen könyvet írt háborús élményeiről és tapasztalatairól. Könyvét ezekkel a megrendítő szavakkal fejezi be: „Fülébe kiáltom minden férfinak és nőnek, demokratának és konzervatívnak, mindazoknak, akiknek helyén van a szívük: mindent előbb, a kommunizmust azonban soha.”

Az olasz kormány az új esztendővel visszaadott egy kolostort a ferenc-rendieknek. Ez a kolostor a Sant Andrea delle Fratte nevű templom mellett van, Róma középpontjában, melyet 1500 táján Paulai Szent Ferenc, az úgynevezett legkisebb testvérek alapítója emeltetett. Az olasz kormánynak ez a gesztusa a kolostori munka szép megbecsülése.

Amikor VII. Edvárd angol király első ízben járt a dalmát tengerparton, meglátogatta Ragurában azt a gyógyszer-tart, amelyet a ferencesek tartottak fenn. Azt mondják, hogy ez a világ legrégebbi gyógyszer-tára, mert 1300 óta megszakítás nélkül működik és mindmáig fennáll „Kisebb Testvérek Gyógyszer-tára” néven.

Moszbából jelentik, hogy egy 38 éves kommunista nő, mint valami különös kitüntetést „Az istentelenség tanára” címet nyerte el. Ez az aszszony könyvet írt, amelyben a legaljasabb módon rágalmazza az Egyházat és a katolikus missziónáriusokat.

A müncheni egyetem teológiai fakultását bezárták. A bezárás okául azt hozták fel, hogy az egyik nemrégiben kinevezett tanár ellen a teológiai hallgatók ellenszenvi tüntetést rendeztek.

Véres aratást rendeztek a vörös hóhérok a közelmúltban a nemzeti-ektől felszabadított Barbastro városában. Több mint 500 embert mészároltak le. Közöttük magát a főpásztort 47 papjával egyetemben. A nemzeti érzelmű lakosságot a polgármesterrel az élen egyszerűen a frontra kényszerítették. Rengeteg épületet, — köztük a székesegyházat, — gyújtottak fel. A romok alatt számtalan megszenesedett hullát találtak.

A francia területre menekült spanyol köztársasági katonákkal meggyűlt a bajuk a francia hatóságoknak. A menekült katonák nagy károkat okoztak a szőlős gazdáknak, ugyanis fogolytáboruk környékén fel-tűzelték nemcsak a szőlőkarókat, de az ültetvényeket is. Más milicis-

ták az egyik gyorsvonalat akarták kisiklatni, hogy a szerencsétlenül járt vonat utasait kirabolhassák.

A világháború még élő ősz vezére, Mackensen értékes bibliát ajándékozott a stettini templomnak. A biblia első oldalára Szent Pál Timoteusnak írt első levele e szavait írta az ősz tábornagy: „Azt akarom tehát, hogy a férfiak mindenütt tiszta kezeket emeljenek fel az imádságra, harag és viszálykodás nélkül.”

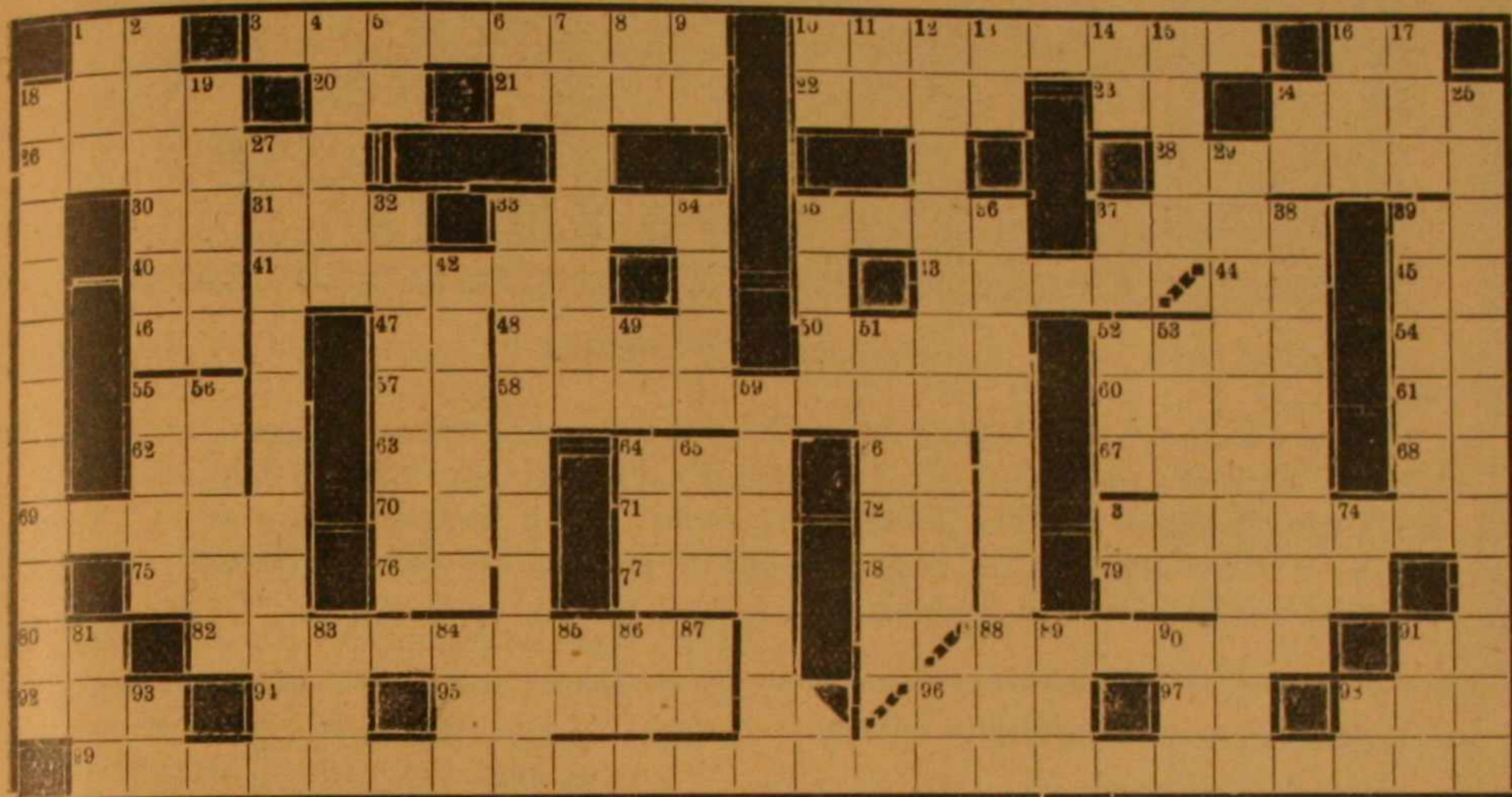
A hitet nem lehet kiirtani. Oroszországban a legélesebb egyház-üldözések ellenére is a múlt év második felében 15.000 kérvény futott be a kormányhoz vallásos épületek jóváhagyása végett. Mint ismeretes, minden ilyen kérvényt legalább húsz embernek kell aláírni. Ilyenformán a jelzett idő lefolyása alatt 300.000 szovjetorosz polgár vallotta meg hitét. Ezeket a kéréseket eddig még nem teljesítették. Amint a kormány-jelentésekből kitűnik, 28.000 hitköz-ségnek nincs papja. Ezen községek 1936-ban 89 millió rubel adót fizettek. Az egyházi épületekre kivetett adó felemelése miatt ez az adó 1937-ben 145 millió rubelre emelkedett. Ezen egyházi adók, mint a kommunisták jelentik, a szovjetorosz fegyverkezést szolgálják.

A februári rejtvény helyes megfejtése : *Vízszintes* : 1. és folytatása. Dicsőséges Szent József, a katolikus anyaszentegyház védőszentje, könyörögj érettünk. 47. *Észtergom*. *Függőleges* : 8. Népvezér. 9. Zombor. 52. Hong.

Jutalmat nyertek : özv. Szalay Józsefné Budapest, Bellák Mária Nagykanizsa, Koller Etel Mohács, Huber Mária Pápa, Gehér Ilona Zalaegerszeg, Szabó Lajos Nagykanizsa, Virág László Pápa.

KERESZTREJTVÉNY

Megfejtési határidő: 1939 április 15

Vízszintes sorok: 1. Sir párja. 3. Aki biztosan meghal. 10. Örökség. 16. Házörző. 18. Furcsa. 20. Azonos mássalhangzók. 21. Becéz. férfinév. 22. Modern költő vezetékneve és keresztnevének első betűje. 23. Nemzet. 24. Ilyen út is van. 26. Megindultság, latinul. 28. Elszakított országrész. 30. Mássalh. fon. 31. Lenin vége. 33. Becézett leánynev. 35. Latin fű (a pótlással). 37. Osztrák futballcsapat (elején és végén a pótl). 39. Bánat. 40. A kar vége. 41. Ragasztó. 43. Zenei fogalom. 44. Engem lat. 45. Idegen igen ford. 46. Káté ford. 47. Kérdőnévm. 48. Járkálás. 50. Német nehéz fon. ford. 52. „Német” ék. pótl. 54. Elté. 55. Budapest. 57. Létesítő. 58. Rétfajta. 60. Szombathely a székhelye. 61. = 57 vissz. ford. 62. Int ford. 63. Nem mi. 64. Királyi előnév. 66. Mássalh. fon. 67. ADRZ keverve. 68. Fa része. 69. Becsületes. 70. Latin megy. 71. Világtáj. 72. Névelő ford. 73. Hasonlat (a pótlással, ford.) 75. . . . opagitai Szt. Dénes. 76. Fém ford. 77. Fejt. 78. Idegen és. 79. Azonnal. 80. Sporteszköz. 82. Modern betegség. 88. Előbbre. 91. Állathang. 92. TÁG így: 132. 94. Patak. 95. Csak egy . . . ! 96. Mindent belep. 97. Nem ból. 98. Létező. 99. Enged † Az aradi . . .

Függőleges sorok: 1. Vas megyei község. 2. Többször ír. 4. Férfi név ném. 5. Azonos mássalh. 6. Alef mássalh. 7. Egyszerű osztás. 8. Tanuló teszi. 9. Két mag. hangzó. 10. Köztörvény. 11. Nem vesz. 12. Közleked. eszköz. 13. Y. E. 14. Szem. névmás. 15. Két oldala van. 16. Helyhat. névutó. 17. Irány. 18. Amit husvétkor ünnepelünk. 19. Író szer ford. 24. Latin előjáró szó. 25. Súlyos bűn más vagvona ellen. 27. Kísértés. 29. Felvidéki várm. székhelye. 32. Méreg. 33. Község Borsod. Gömör és Kishont vármegyében. 34. Lendület. 35. Méhfajta ék. hiba. 36. Ingerlem. 37. Adok lat. 38. Tatár vezér. 39. Fél-sziget. 42. Feltűnő. 49. Sok víz ék. hiba. 51. Írásjel. 52. Isteni Ige Társasága monogr. 53. Kézműves. 55. Karszti szél. 56. Amerikai rétség fon. 59. . . . inum: körmeneten látható. 64. Polgári kötelesség ék. hib. 65. Bakonyban van. 73. Szólit ford. 74. Helyhat. rag ford. 81. Beszédrész. 83. Néhány német püspök előtt van. 84. Napszak. 85. Fűszer. 86. = 15. függ. első fele. 87. = 53. függ. vége. 89. Vadász fajta. 90. Illusztráció rövid. 91. Vármegye ford. ék. hib. 93. Érték. 96. Olasz folyó. 98. Betű fon.

Beküldendő sorok: Vízszintes: 58, 82, 99. Függőleges: 12, 27, 29.

Április havi közös imaszándékunk: *Imádkozzunk, hogy jöjjön el Krisztus békéje.*

Az Imaszövetségbe belépni lehet: Szent Antal Imaszövetség Központi Igazgatóságánál, Pápa (Ferencesek) és minden ferences kolostorban. Beíratási díj (felvételi füzet) egyszersmindenkorra 20 fillér. (Postaköltség külön.) Egyéb tagdíj nincs.

Az Imaszövetség élő és megholt tagjaiért minden hó első keddjén szentmisét mondunk a pápai ferences templomban.

Meghaltak.

Popovits Aurélné, özv. Bakos Vendelné.

Adományok.

Szent Antal oltárára: Kemenes Etus, Medina — Szöllőhegy 1 pengő.

Szent Antal kenyérére: Molnár Anna, Kehida 2 pengő.

Szent misszióra: Szép Juliánna, Nagyláng 10 pengő.

Tagfelvétel.

KISBERZSENY: Gancz Ilonka, Gögös Miklós, Hegyi Gyuláné, id. Homájos Lajosné, Jagasics Kálmán, † Jagasics Kálmán, Jagasics Károlyné, Jagasics Anna, Jagasics József. SZÉKESFEHÉRVÁR: Bodzay Baba, Bodzay Pipi, Bene Györgyné, Czövek Rózsi, özv. Fister Ferencné, özv. Gréf Györgyné, Kovács Piroska, Kovácsi Annus,

özv. Korona Ferencné, Németh János, Papp Jánosné, Pafányi Józsefné, Ráner Anna, † Ráner Ferencné, özv. Szabó Imréné, Szüts Istvánné, ifj. Szüts István, Szüts-Szabó István, Varró János, özv. Varga Ferencné. TATATÓVÁROS: Kovács Ágnes, Stadler József, Stadler Józsefné. KARMACS: † Kucinic Henrik, † Kucinic Henrikné, † Makáder Antal, † Makáder Antalné. DIÓSGYŐR: Béres János, özv. Bohus Antalné, Deme István, Dikházi Dezsőné, Fridel Jánosné, Frigyik Sándorné, Jáborcsik Pál, Kosztik Lacika, özv. Kankovszki Gyözőné, Kohulák Imréné, özv. Liptai Lajosné, Maurer Károly. VESZPRÉM-PINKÓC: Laci Ilona, Marton Erzsébet, Major Mária, Nemes Károly, Polgár Erzsébet, Prosszer Mária, † Polgár Imre, Pintér Erzsébet, Orosz Gyula, Szabó Julianna, Szabó Anna, Sidó Vince, † Schuller Mária, † Schuller Emma, Sidó Antal, Sidó Erzsébet, Sidó Brigitta, Szabó Anna, Talabér Rozália, Zsirai Rozália. FELSŐ-ISZKÁZ: Özv. Horváth Ferencné.

Férfi kalapot, inget, nyakkendőt, cipőt stb.
Nagy Béla Zsölénél vásároljunk! Győr. — K.G.A. tagja.
 Telefon: 1100.

HÖFLE

KESZTYŰ-, FŰZŐ-, HARISNYA-SZAKÜZLET

tavaszi divatujdonságai
megérkeztek

GYŐR
BAROSS-ÚT 7.

PÁPA
KOSSUTH-U. 1.

Nemzeti és pápai zászlók minden méretben. Lakásberendezéshez szőnyegek, függönyök, paplanok, takarók, kárpitoskellékek. Kerti székek és weekend ágyak

KISS LINOLEUM-NÁL

Győr, Baross-út 21. szám. — K. G. A. tagja. — Telefonszám: 584.

VIRÁGOT

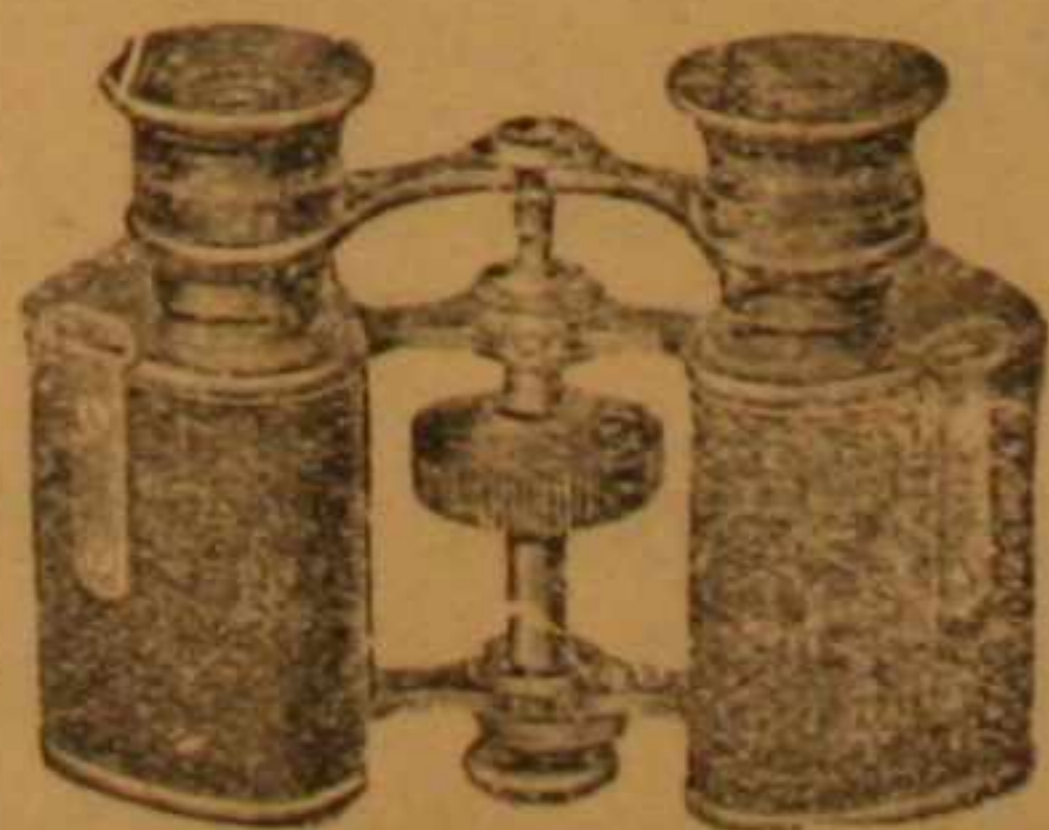
Jerichói rózsza, a Szentföld csodája.

Aranyhalak, haleleségek kaphatók.

S csak **T I X**

VIRÁGÜZLETBEN VEGYEN!

Győr, Deák F.-u. 6. (Húspiac.) Tel.: 9-46

ZEISS punktál szemüvegeket, lorgnettákat, hőmérőket, rajz- és mérőeszközöket, fotócikkeket és kamarákat ajánlanak

LIBÁL ÉS MÄRZ

látványeszek.

Cégtulajdonos: März Károly.

Szent Antal
előfizetőinek
árengedmény!

**BUDAPEST, VI.,
Teréz - körút 54.**
Nyugati p. u. szemben.
Telefon: 129-956.

Miseruhák, kelyhek,
szobrok, zászlók stb.

legelőnyösebb s legjutá-
nyosabb beszerzési forrása

**OBERBAUER A.
UTÓDA**

Magyarország legrégebb
templomberendező és
zászlókészítő vállalata

BUDAPEST,
IV., VÁCI-UTCA 41. SZ.

Alapítási év 1863 — Telefon 183-344

Kat. Zárdák, Árvaházak,
Internátusok figyelmébe!

A **Sárvári Pótkávégyár** (telje-
sen kat. vállalat) ajánlja gyárt-
mányait: **sárvári pótkávé, sár-
vári édesített maláta** és 10
25 és 40% babkávét tartal-
mazó **Kubai „Szem” kávéke-
veréket**. Elsőrendű árú, olcsó
árak, kedvező fizetési feltételek.
Kérjen árajánlatot.

Tulajdonos:

NÉMETH JÓZSEFNÉ

a bajor kir. uradalom gőztégla-
gyári intézőjének özvegye.

Gyomorrontásnál
használjon

**KARMELITA
CSEPP EK**

sós borszeszt!

Mindenütt kapható!

Ára ízléses üvegben

csak **1.20** pengő.

*Izléses, elegáns női és
leányka kalapok a leg-
nagyobb választékban.
Olcsó árak!*

Szolid kiszolgálás!

Első győri női

kalapgyár

*Tóth M. Győr,
Deák-utca 5. Kisfaludy-u. 1.*

*Intézeti sapkák és ka-
lapok. Férfi és női kalap-
alakítást szakszerűen
készítünk.*

*Takarékosság és a K. G. A. tagja.
Eladás nagyban és kicsinyben.*